

จดหมายข่าว สถานสุขภาพ

ความร่วมมือไทย - ลาว ด้านการแพทย์และสาธารณสุข ตามพระราชดำริ สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี
เพื่อส่งเสริมการพัฒนาด้านการแพทย์และสาธารณสุขในประเทศไทยและสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว

สารบัญ

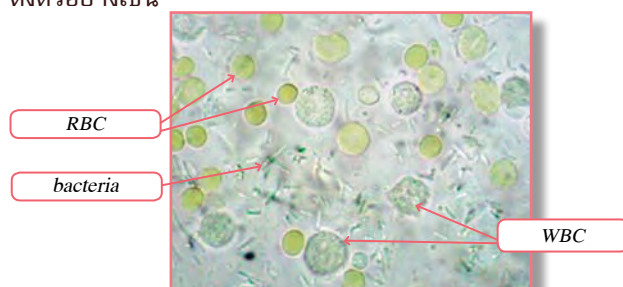
- 2 Laboratory: ตะกอนปัสสาวะช่วยวินิจฉัยโรค
- 3 Doctor's Office: 10 ข้อควรรู้เกี่ยวกับไข้หวัดใหญ่
และการป้องกันเพื่อความปลอดภัยและสุขภาพที่ดีของทุกคนในครอบครัว
- 5 Physical Therapy: เด็กซีพี (เด็กสมองพิการ)
- 6 Dental Clinic: การติดเชื้อบริเวณใบหน้าและขากรรไกรที่มีสาเหตุ
มาจากฟันคุด
- 7 Pharmacy: ยาเขียว...ยาไทยใช้ได้ทั้งผู้ใหญ่และเด็ก
- 9 Nurse: "กินข้าวบ้านพูน กินปลาบ้านพี่ มีหอยมาจามาแอมกันแต่ได้"
- 10 ภูมิแพ้: เชื้อราในหลอดลม ไซนัสอักเสบ และผื่นแพ้
- 16 ตอบ - ถาม信箱: เรื่องน้ำดื่มเกี่ยวกับน้ำดื่มดื่มปลา

ตะกอนปัสสาวะช่วยวินิจฉัยโรค

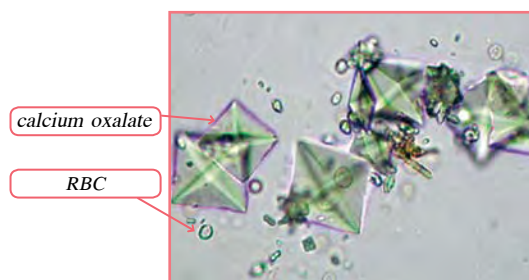
การตรวจปัสสาวะประจำวันประกอบด้วยการตรวจทางฟิสิกส์ ทางเคมี และการตรวจตะกอนปัสสาวะด้วยกล้องจุลทรรศน์ ผลการตรวจจะมีคุณค่าในการช่วยวินิจฉัยโรคไตและโรคระบบทางเดินปัสสาวะต่อเมื่อวิธีการตรวจทุกขั้นตอนถูกต้อง และตรวจครบทุกการทดสอบ หากตรวจเฉพาะการตรวจทางฟิสิกส์และทางเคมี หรือใช้เพียงแถบทดสอบทางเคมีจะทำให้ขาดข้อมูลที่สำคัญต่อการวินิจฉัยแยกโรคที่อาจมีการแสดงทางคลินิกหรือความผิดปกติที่คล้ายคลึงกัน ในที่นี้จึงขอยกตัวอย่างเน้นให้เห็นถึงความสำคัญของการตรวจตะกอนปัสสาวะ

ในกรณีที่ผู้ป่วยมาพบแพทย์ด้วยเรื่องปัสสาวะเป็นเลือดหรือมีเลือดปน ลักษณะของปัสสาวะมีสีแดงขุ่น เมื่อตรวจด้วยแถบทดสอบให้ผลบวกต่อการตรวจหาเม็ดเลือดแดง โปรตีน และอาจให้ผลบวกต่อการตรวจอย่างอื่นร่วมด้วย เช่น เม็ดเลือดขาว เป็นต้น ซึ่งขึ้นอยู่กับชนิดแถบทดสอบที่ใช้ตรวจ ผลการตรวจแบบนี้อาจพบได้คล้าย ๆ กันในปัสสาวะของผู้ป่วยที่เกิดจากความผิดปกติของโรคที่มีสาเหตุต่างกัน แต่หากมีการตรวจตะกอนปัสสาวะร่วมด้วยจะช่วยให้นิยามโรคได้ถูกต้องยิ่งขึ้น ดังตัวอย่างเช่น

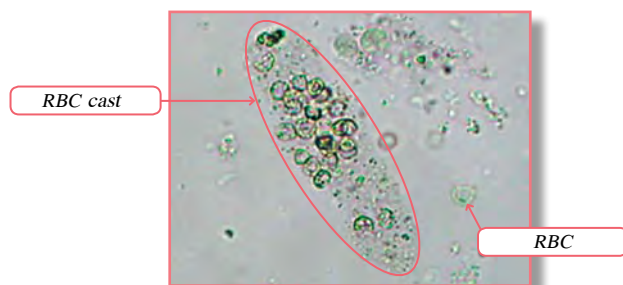
รูปที่ 1 แสดงเม็ดเลือดแดง เม็ดเลือดขาวและแบคทีเรีย

1. ถ้าตรวจตะกอนพบเม็ดเลือดแดง เม็ดเลือดขาว และแบคทีเรีย ช่วยบ่งชี้ถึงการติดเชื้อในทางเดินปัสสาวะ ดังแสดงในรูปที่ 1

รูปที่ 2 แสดงผลึก calcium oxalate และเม็ดเลือดแดง

2. หากตรวจพบเม็ดเลือดแดง ผลึก และอาจพบเม็ดเลือดขาวร่วมด้วย อาจช่วยบ่งชี้ถึงการเกิดนิ่วในทางเดินปัสสาวะดังแสดงในรูปที่ 2

รูปที่ 3 แสดงเม็ดเลือดแดง และคาสท์เม็ดเลือดแดง

3. ถ้าตรวจพบเม็ดเลือดแดงหรือเม็ดเลือดแดงที่มีรูปร่างผิดปกติต่าง ๆ กัน (dysmorphic red blood cell) และคาสท์เม็ดเลือดแดง (red blood cell cast) หรืออาจพบตะกอนชนิดอื่นร่วมด้วย จะช่วยบ่งชี้ถึงโรคของโกลเมอรูลัส (glomerular disease) ดังแสดงในรูปที่ 3

จากตัวอย่างข้างต้น จะเห็นว่าการวินิจฉัยโรคไตและโรคระบบทางเดินปัสสาวะ นอกจากการซักประวัติและตรวจร่างกายแล้วในรายที่จำเป็นต้องส่งตรวจปัสสาวะ การตรวจหาความผิดปกติของตะกอนปัสสาวะนั้นเป็นส่วนสำคัญที่ต้องตรวจร่วมด้วยเสมอเพื่อช่วยให้นิยามโรคได้ถูกต้องยิ่งขึ้น